

OPLEGGER

Algemeen	
Onderwerp	Inwonerparticipatie Voorstel Doorstart Samenkracht!
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Els Verkerk Layla Kramer en Mariëlle Stitzinger
Eenheid	Beleid en Bestuur
E-mail	samenkracht@regiogv.nl l.kramer@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-24008138
Datum	11-11-2024

Voorstel aan het AB

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van het memo <i>Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies en de aanbevelingen hieruit overnemen.</i>
Voorstel 2.	Instemmen met het voorstel om de voor scenario 1 ¹ genoemde middelen vanaf 1 januari 2027 structureel in de regiobegroting op te nemen.

Voorstel aan het PFHO

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van het memo <i>Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies en de aanbevelingen hieruit overnemen.</i>
Voorstel 2.	Instemmen met het versterken van Samenkracht! en de werkwijze voor een structurele verbinding tussen lokale inwonersparticipatie met regionale onderwerpen (scenario 1 ²).
Voorstel 3.	Het AB positief adviseren ten aanzien van het voorstel om de voor scenario 1 genoemde middelen vanaf 1 januari 2027 structureel in de regiobegroting op te nemen.
Voorstel 4.	Instemmen met het voor 2025 en 2026 toekennen van overbruggingsfinanciering vanuit de bestemmingsreserve uitvoeringsprogramma Sociaal Domein;
Voorstel 5.	Vaststellen van de agenda voor 2025 van regionale onderwerpen waarop de werkwijze Samenkracht! wordt toegepast.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
05-11-2024	Regieteam Gezondheid en Ondersteuning	Adviseren	Positief advies
07-11-2024	Ambtelijk Overleg Bescherming en Opvang	Adviseren	Positief advies
05-11-2024	Regieteam Jeugd en Onderwijs	Adviseren	Positief advies

¹ Uit het Memo Inwonerparticipatie | Evaluatie en Advies

² Uit het Memo Inwonerparticipatie | Evaluatie en Advies

21-11-2024	Directie-overleg	Adviseren	
03-12-2024	Werkgroep Financiën	Adviseren	
05-12-2024	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	
19-12-2024	Algemeen Bestuur	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Participatie van inwoners en cliënten met ervaring op het gebied van (jeugd)hulp, gezondheid en ondersteuning (WMO) bij regionale beleidsontwikkeling in het Sociaal Domein is in de Gooi en Vechtstreek onvoldoende op orde. De wil is er en in beleidsstukken wordt vaak de intentie geformuleerd. Toch vindt het inzetten van ervaringskennis in de praktijk veelal niet plaats. Daar waar wel wordt gedacht aan het betrekken van professionele kennis en afstemming met maatschappelijke partners, worden inwoners regelmatig vergeten. Dit voorstel pleit ervoor hier structureel verandering in aan te brengen. Daartoe zijn twee scenario's geschetst. Waarbij scenario 1 als voorkeursvariant wordt geadviseerd.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
1	Voorstel Doorstart Samenkracht!
2	Memo Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies

VOORSTEL

Algemeen	
Onderwerp	Inwonerparticipatie Voorstel Doorstart Samenkracht!
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Els Verkerk Layla Kramer en Mariëlle Stitzinger
Eenheid	Beleid en Bestuur
E-mail	samenkracht@regiogv.nl l.kramer@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-24008138
Datum	1-11-2024

Voorstel aan het AB

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennismemen van het memo <i>Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies en de aanbevelingen hieruit overnemen.</i>
Voorstel 2.	Instemmen met het voorstel om de voor scenario 1 ³ genoemde middelen vanaf 1 januari 2027 structureel in de regiobegroting op te nemen.

Voorstel aan het PFHO

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennismemen van het memo <i>Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies en de aanbevelingen hieruit overnemen.</i>
Voorstel 2.	Instemmen met het versterken van Samenkracht! en de werkwijze voor een structurele verbinding tussen lokale inwonersparticipatie met regionale onderwerpen (scenario 1 ⁴).
Voorstel 3.	Het AB positief adviseren ten aanzien van het voorstel om de voor scenario 1 genoemde middelen vanaf 1 januari 2027 structureel in de regiobegroting op te nemen.
Voorstel 4.	Instemmen met het voor 2025 en 2026 toekennen van overbruggingsfinanciering vanuit de bestemmingsreserve uitvoeringsprogramma Sociaal Domein;
Voorstel 5.	Vaststellen van de agenda voor 2025 van regionale onderwerpen waarop de werkwijze Samenkracht! wordt toegepast.

Kernboodschap

Participatie van inwoners en cliënten met ervaring op het gebied van (jeugd)hulp, gezondheid en ondersteuning (WMO) en bij regionale beleidsontwikkeling in het Sociaal Domein is in de Gooi en Vechtstreek onvoldoende op orde. De wil is er en in beleidsstukken wordt vaak de intentie geformuleerd. Toch vindt het inzetten van ervaringskennis in de praktijk veelal niet plaats.⁵ Daar waar wel wordt gedacht aan het betrekken van professionele kennis en afstemming met maatschappelijke partners, worden inwoners regelmatig vergeten. Hiermee voldoet onze regio niet geheel aan haar wettelijke plicht. Zij voldoet daarnaast niet aan de visie omtrent inwonerparticipatie die zij zelf in 2013 formuleerde. Dit

³ Uit het Memo Inwonerparticipatie | Evaluatie en Advies

⁴ Uit het Memo Inwonerparticipatie | Evaluatie en Advies

⁵ [Bescherming en Opvang](#) vormt hierop een uitzondering. Zowel bij de totstandkoming als evaluatie van het huidige beleidsplan zijn - met ondersteuning vanuit Samenkracht! - inwoners (cliënten) met ervaringskennis geraadpleegd. Dit wordt gedurende de ontwikkeling en implementatie van het nieuwe beleidsplan voortgezet.

voorstel pleit ervoor hier structureel verandering in aan te brengen. Daartoe zijn twee scenario's geschetst. Waarbij scenario 1 als voorkeursvariant wordt geadviseerd.

Aanleiding

Op [5 oktober 2023](#) stemde het regionaal portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs en Gezondheid en Ondersteuning ermee in dat Samenkracht! een plek hoort te hebben en te houden in de reguliere werkwijze van de Regio. Voor alle vormen van beleidsontwikkeling in het sociaal domein is adviserende en ondersteunende formatie nodig. Om daarmee de organisatie van toegesneden participatietraject te faciliteren. Dit leidde ertoe dat het Directieoverleg Sociaal Domein op 18 januari 2024 instemde met het aanstellen van een tijdelijk projectleider op dit thema specifiek binnen het sociaal domein. Opdracht aan deze projectleider was om advies uit te brengen over duurzame inrichting van inwonerparticipatie voor regionale projecten in het sociaal domein en het versterken van Samenkracht!

In maart startte de projectleider met een inventarisatie van de huidige stand van zaken met betrekking tot participatie in de Gooi en Vechtstreek. De eerste resultaten hiervan werden juni en juli aan het Directieoverleg Sociaal Domein en Portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs en Gezondheid en Ondersteuning gepresenteerd. Met daarbij de toezegging dat de Regio op basis van een vervolg inventarisatie en het advies van de projectleider in december een voorstel voorlegt.

Doel

Duurzaam verbeteren van de kwaliteit van regionaal beleid en de uitvoering en de effectiviteit daarvan in de praktijk voor inwoners te vergroten. Door te voldoen aan de wettelijke verplichtingen én invulling te geven aan de eigen geformuleerde visie om ervaringen van inwoners serieus te nemen en op te volgen. Hiermee kan een cyclisch proces van kwaliteitsverbetering worden gerealiseerd.

Argumenten

De wettelijke verplichting vanuit de WMO en de Jeugdwet is duidelijk. Inwonersparticipatie op beleidsontwikkeling moet georganiseerd zijn. Ook als het gaat om regionale uitvoeringsprogramma's. De vraag is dus niet *of* het moet gebeuren. De vraag is *wanneer* het gebeurt en *hoe* de Gooi en Vechtstreek hier invulling aan geeft.

De herinvoering van de werkwijze van Samenkracht! borgt programmaoverstijgend de structurele inbreng van ervaringskennis op regionale beleidsonderwerpen. Samenkracht! kan daarnaast de samenwerking tussen gemeentelijke adviesraden faciliteren waar het inwonerparticipatie bij regionale onderwerpen betreft. Samenkracht! bewees in het verleden reeds op een succesvolle manier invulling aan bovenstaande verplichtingen én bestuurlijke intenties te geven. Door het ontbreken van structurele financiering en beschikbare capaciteit vindt de werkwijze Samenkracht! de laatste jaren echter geen doorgang meer. Dit terwijl de basis nog steeds aanwezig is. Een doorstart is daarom relatief gemakkelijk te realiseren. Ook is dit efficiënt. De kosten worden gezamenlijk gedragen en het voorkomt versnippering van kennis.

Kanttekeningen

Voor een duurzame realisatie van dit voorstel is draagvlak nodig. En commitment om inwonerparticipatie daadwerkelijk in praktijk te brengen. Bij zowel bestuurders, managers, beleidsadviseurs als medewerkers in de uitvoering. Het vraagt van iedereen op de verschillende niveaus inzet en betrokkenheid om de behoeften van inwoners zichtbaar te maken. En deze blijvend zichtbaar te houden als ook in de regionale beleidscyclus sturend te laten zijn. Er is een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid nodig voor het daadwerkelijk implementeren van de gezamenlijke regionale visie. Dat betekent een mentaliteitsverandering. En een andere manier van werken op alle niveaus. Dit proces vraagt een lange adem. Het is echter randvoorwaardelijk om het doel van echte vraagsturing duurzaam te bereiken.

Financiën

Structurele financiering gevraagd voor:

- 0,67 fte (24 uur, schaal 10) voor een coördinator Samenkracht! op minimaal HBO niveau. De functie valt hiërarchisch onder de manager Sociaal Domein bij de Regio. Personele kosten, incl. werkgeverslasten € 64.722,- (salarisniveau 2025 inclusief geschatte indexering)

- Activiteitenbudget: denk hierbij aan het beheer en onderhoud van de website, communicatieondersteuning (personele en middelen), het opzetten en onderhouden van een databank om informatie digitaal op te slaan voor het borgen van overdracht en deelbaar maken van kennis, vergoedingen voor deelname bijeenkomsten en andere vrijwillige inzet. Totale kosten € 30.000,-

Volgend op deze alinea is een schatting opgenomen van het benodigde budget voor 2025 en 2026. Voorgesteld wordt om dit uit de bestemmingsreserve Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein te bekostigen. Na deze overbruggingsperiode wordt Samenkracht! vanaf 2027 structureel in de regiobegroting opgenomen. In de verdeelsleutel per gemeente wordt vanaf dan rekening gehouden met een geschatte verdeling van vijftig procent voor Jeugd en vijftig procent voor WMO. Hierbij is de voorlopige aanname dat Jeugd en WMO evenredig aanspraak op Samenkracht! zullen maken. Samenkracht! is echter een ontwikkelingsgericht traject waarin bepaalde keuzes pas na regelmatig evalueren kunnen worden gemaakt.

Samenkracht		2025	2026				
Personeel	0,67 FTE	64.722	66.927				
Materieel		30.480	31.151				
		95.202	98.078				
				Jeugd 50%		Volwassenen 50%	
Inwoners per 1-1-2023		2025	2026			2025	2026
Blaricum	12.490	2.439	2.512	Blaricum	12.490	2.346	2.417
Gooise Meren	60.341	11.781	12.137	Gooise Meren	60.341	11.335	11.678
Hilversum	93.345	18.225	18.776	Hilversum	93.345	17.535	18.065
Huizen	41.252	8.054	8.298	Huizen	41.252	7.749	7.983
Laren	11.712	2.287	2.356	Laren	11.712	2.200	2.267
Wijdmeren	24.659	4.815	4.960	Wijdmeren	24.659	4.632	4.772
				Eemnes	9.598	1.803	1.857
		243.799	47.601	49.039	253.397	47.601	49.039

Uitvoering

De werkwijze van Samenkracht! samengevat:

2. Het PFHO stelt voor zover dat planbaar is jaarlijks de agenda vast van de regionale beleidsonderwerpen waarop de werkwijze van Samenkracht! wordt toegepast.
3. Aan het format voor ophalen van opdrachten bij het Directieoverleg Sociaal Domein wordt een extra onderdeel 'Inwonerparticipatie' toegevoegd. Hierin wordt per opdracht aangegeven hoe inwonerparticipatie in de opdracht wordt vormgegeven.
4. Betrokken ambtenaren/projectleiders zijn verantwoordelijk voor het ophalen van de ervaringskennis van inwoners en het inzetten van ervaringsdeskundigen. De uitvoering wordt vastgelegd in een uitvoeringsplan en tijdig in gang gezet in samenspraak met de coördinator van Samenkracht!

3. De coördinator Samenkracht! heeft een stimulerende, faciliterende en verbindende rol in het ophalen van die ervaringskennis en is verantwoordelijk voor het leggen en onderhouden van de contacten met gebruikers/ervaringsdeskundigen/cliënten en naasten.
4. De voorstellen die ter besluitvorming aan het PFHO worden voorgelegd, zijn standaard voorzien van een passage hoe het inwoners-/cliëntperspectief is verkregen en verwerkt.
5. Het PFHO neemt deze input ter overweging mee in het besluitvormingsproces.
6. Na besluitvorming vindt terugkoppeling plaats naar degenen die input hebben gegeven en wordt benoemd wat wel of niet is overgenomen en met welke reden.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
1	Memo Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies

MEMO INWONERPARTICIPATIE EVALUATIE EN ADVIES

Onderwerp	Inwonerparticipatie Evaluatie en Advies
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Els Verkerk Layla Kramer
Eenheid	Beleid en Bestuur
E-mail	samenkracht@regiogv.nl l.kramer@regiogv.nl

INLEIDING

Op [5 oktober 2023](#) stemde het regionaal portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs en Gezondheid en Ondersteuning ermee in dat Samenkracht! een plek hoort te hebben en te houden in de reguliere werkwijze van de Regio. Voor alle vormen van beleidsontwikkeling in het sociaal domein is adviserende en ondersteunende formatie nodig. Om daarmee de organisatie van toegesneden participatietraject te faciliteren. Dit leidde ertoe dat het Directieoverleg Sociaal Domein op 18 januari 2024 instemde met het aanstellen van een tijdelijk projectleider op dit thema specifiek binnen het sociaal domein. Opdracht aan deze projectleider was om advies uit te brengen over duurzame inrichting van inwonerparticipatie voor regionale projecten in het sociaal domein en het versterken van Samenkracht!

Inwonerparticipatie is een lokale verantwoordelijkheid. Het bevat een divers terrein. Als inwoner kun je ook - tijdelijk - cliënt worden en gebruik maken van zorg- en ondersteuningsvoorzieningen waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn (WMO, Jeugdwet). Ervaringsdeskundigen zijn mensen die zich bekwaamd hebben om hun ervaringskennis op een professionele manier als betaalde kracht in te zetten. Dit kan in allerlei rollen zijn. De werkwijze Samenkracht! focust zich op het op interactieve wijze betrekken en ophalen van ervaringskennis om deze input doorlopend mee te nemen in regionale beleidsontwikkeling binnen het Sociaal Domein.

In maart startte de projectleider met een inventarisatie van de huidige stand van zaken met betrekking tot inwonerparticipatie op regionale beleidsonderwerpen in de Gooi en Vechtstreek. In het kader van de inventarisatie voerde de projectleider vele gesprekken onder andere met diverse bestuurders, beleidsadviseurs op het gebied van WMO, Jeugd, Bescherming en Opvang, Participatieadviseurs en leden van de adviesraden sociaal domein. Ook vervulde de projectleider een actieve rol – in advisering en deels in implementatie – in een viertal actuele beleidsprogramma's. In dit memo worden de belangrijkste bevindingen uiteengezet. Daarnaast worden er verschillende aanbevelingen gedaan. Op basis van deze aanbevelingen worden twee scenario's geschetst en een advies uitgebracht.

BEVINDINGEN

Hoewel de wil er is en in beleidsstukken vaak de intentie wordt geformuleerd, blijkt uit de inventarisatie van de projectleider dat de praktijk weerbarstig is. Participatie van inwoners en cliënten met ervaring op het gebied van (jeugd)hulp, gezondheid en ondersteuning (WMO) en bij regionale beleidsontwikkeling in het Sociaal Domein is in de Gooi en Vechtstreek onvoldoende op orde. Het benutten van ervaringskennis vindt in de praktijk veelal niet plaats. Daar waar wel aan het betrekken van professionele kennis en afstemming met maatschappelijke partners wordt gedacht, worden inwoners met regelmaat vergeten.

SAMENKRACHT!

In 2013 formuleerde onze regio een visie. In deze visie geven wethouders van de Gooi en Vechtstreek blijk van de intentie de ervaringen en adviezen van inwoners serieus te nemen en op te volgen. Om zo de kwaliteit van regionale beleidsontwikkelingen continue te verbeteren en de effectiviteit in de praktijk te vergroten: 'Samenkracht! is een werkwijze waarin de behoeften van inwoners centraal staan en

waarbij vanuit vraagsturing interactief beleid in het Sociaal Domein wordt ontwikkeld op regionale onderwerpen.' Naar aanleiding van deze visie werd in 2013 Samenkracht! opgetuigd. Om interactieve beleidsontwikkeling – dus met betrokkenheid van inwoners – op regionale onderwerpen te faciliteren.

De redenering was dat Samenkracht invulling zou moeten geven aan de lokale verantwoordelijkheden en dat men dat vanuit één gezamenlijke werkwijze zou doen. Samenkracht! werd vanaf de implementatie tweejaarlijks geëvalueerd. Na elke evaluatie kon Samenkracht! op bestuurlijk commitment voor continuering met projectfinanciering rekenen. Hierdoor werd Samenkracht doorlopend doorontwikkeld. Er werden mooie resultaten behaald op het gebied van participatie en inzet van ervaringskennis van inwoners. In 2021 eindigde Samenkracht! Oorzaak hiervan was het wegvallen van kartrekkers en het ontbreken van structurele financiering.

Op dit moment worden participatie en ervaringskennis in het grootste gedeelte van de beleidsplannen/plannen van aanpak benoemd. Toch blijft de uitvoering achterwege. Inwoners met ervaringskennis, dan wel ervaringsdeskundigen, worden (nog) niet betrokken. Genoemde redenen zijn vaak tijdgebrek en onbekendheid hoe dit op te pakken. Coördinatie en kennis ontbreekt. Bij ieder nieuw project moeten (externe) projectleiders steeds opnieuw het wiel uitvinden. Zij kunnen niet terugvallen op een bestaande kennis- en infrastructuur met een dedicated coördinator Samenkracht!. Dezelfde bestuurlijke intentie uit 2013 is echter nog springlevend. Dat blijkt onder andere uit de nieuwe [Gemeenschappelijke Regeling Gooi en Vechtstreek](#) die per 1 mei 2024 is ingegaan. In de toelichting van de regeling worden uitgangspunten op het gebied van burgerparticipatie meegegeven die in een Regionale Participatieverordening nader uitgewerkt zullen worden. Samenkracht! geeft hier met de gezamenlijk ingerichte werkwijze reeds invulling aan. Indien tot een doorstart wordt besloten, kan Samenkracht! dit duurzaam voortzetten.

Dit jaar is participatie op een aantal regionale beleidsontwikkelingen in het Sociaal Domein van toepassing, Door de tijdelijke inzet van de projectleider participatie is het inmiddels gelukt om het thema inwonerparticipatie doorlopend op de agenda van deze beleidsontwikkelingen te krijgen:

- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming 0-100
- Hervormingsagenda Jeugd (Met inbegrip van het Verbeterplan aanpak in-, door- en uitstroom jeugd (IDU))
- Herinrichting huishoudelijke hulp, dagbesteding en begeleiding
- Evaluatie beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025

Ook zijn er concrete resultaten behaald. Zo is bijvoorbeeld een pool met ervaringsdeskundigen gevormd die in elke laag van de projectstructuur van het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming 0-100 worden ingezet. Dit betekent dat zij zowel in beleidsontwikkeling als in casuïstiek betrokken worden. Ook in het IDU wordt door ervaringsdeskundigen meegedacht. Daarnaast is geadviseerd bij de evaluatie van het huidige beleidsplan van Bescherming en Opvang⁶ als ook bij de Heroverwegingen Huishoudelijke Hulp en Dagbesteding. *Dedicated* inzet bij de Regio op het gebied van participatie werpt daarmee, in relatief korte tijd, al zichtbaar vruchten af. Deze ervaring heeft bevestigd dat het relatief gemakkelijk is om te komen tot een doorstart van Samenkracht! en ligt daardoor ook aan de basis van scenario 1.

LOKAAL, REGIONAAL

Op lokaal niveau zijn er verschillende initiatieven op het gebied van inwonersparticipatie. Als het gaat om het ophalen van ervaringskennis als input voor regionale beleidsontwikkeling zijn deze echter veelal niet structureel. Ook geven lokale ambtenaren die zich met participatie bezighouden aan dat zij behoefte hebben aan uitwisseling met andere gemeenten over het onderwerp participatie. Door van en met elkaar

⁶ De projectleider/coördinator a.i. Samenkracht! adviseerde over de verschillende manieren waarop ervaringskennis tbv de evaluatie van het huidige beleidsplan kon worden opgehaald. Het advies was een herbevestiging van hoe dit ook bij de vorige evaluatie plaatsvond.

te leren kan het thema meer vorm en inhoud krijgen. De coördinator Samenkracht! kan hierin een verbindende rol vervullen door bijvoorbeeld het inrichten en trekken van een structurele werkgroep.

De gemeenten hebben elk een Adviesraad Sociaal Domein. Deze adviesraden zijn echter op lokale beïnvloeding en zeggenschap gericht. De adviesraden worden binnen vaste kaders en op gezette momenten in de beleidscyclus geconsulteerd. De leden van de Adviesraden beschikken niet (altijd) over de ervaringskennis die nodig is voor de geagendeerde beleidsonderwerpen. Hoewel er in het verleden afspraken waren om binnen de werkwijze Samenkracht! verbindingen tussen lokaal en regionaal te maken, zijn de hierover gemaakte afspraken verwaterd. Er liggen kansen om hier opnieuw invulling aan te geven. Als ook om elkaar te versterken in het belang van een goede inwonerparticipatie ten aanzien van regionale beleidsonderwerpen.

AANBEVELINGEN

De wettelijke verplichting vanuit de WMO en de Jeugdwet is duidelijk. Inwonersparticipatie op beleidsontwikkeling moet georganiseerd zijn. Ook als het gaat om regionale uitvoeringsprogramma's. De vraag is dus niet of het moet gebeuren. De vraag is wanneer het gebeurt en hoe de Gooi en Vechtstreek hier invulling aan geeft.

AANBEVELING 1 VERSTERK SAMENKRACHT! STRUCTUREEL

Met de herinvoering van de werkwijze van Samenkracht! wordt opnieuw verbinding gelegd tussen lokale inwonerparticipatie en inbreng in regionale beleidsontwikkeling. Daar waar Samenkracht! in het verleden heeft bewezen op een succesvolle manier invulling aan bovenstaande verplichtingen én bestuurlijke intenties te hebben gegeven, vond dit door het ontbreken van structurele financiering en beschikbare capaciteit de laatste jaren geen doorgang meer. De basis is echter nog steeds aanwezig. Een doorstart is daarom relatief gemakkelijk te realiseren.

Versterk het ook *structureel*. Alleen dan is het mogelijk om duurzaam in het opbouwen van samenwerking met inwoners en ervaringsdeskundigen te investeren. En alleen dan kan een goede infrastructuur worden opgebouwd die de ervaringskennis voor regionale onderwerpen breed beschikbaar stelt. Vaak gaat het ook om specifieke ervaringskennis en doelgroepen. Dat is geen standaard werk, maar vereist specifieke kennis en maatwerk hoe je dat doet. Die kennis is dan op één plek, namelijk bij Samenkracht! beschikbaar.

AANBEVELING 2 INVESTEER IN COMMUNICATIE

Goede communicatie is randvoorwaardelijk voor een gedegen uitvoering van inwonerparticipatie. Ook – of misschien zelfs juist vanwege de relatieve afstand - als het gaat om regionale beleidsontwikkeling. Het succes staat of valt met goede communicatie tussen de werelden van ambtenaren, bestuurders en die van inwoners. Om inwoners gemotiveerd en aangesloten te houden en zodoende de kwaliteit van regionale beleidsontwikkelingen continue te verbeteren en de effectiviteit in de praktijk te vergroten, is het van het groot belang dat de resultaten van participatie aan inwoners zichtbaar worden gemaakt. Dit vraagt aandacht en capaciteit van alle betrokkenen, incl. communicatieadviseurs en inzet van -middelen.

KANS VOOR DE TOEKOMST

Met de versterking van Samenkracht! ligt er bovendien een kans een kans om in de toekomst een impuls te geven aan de bron van ervaringskennis die via de jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken (CEO's) Jeugd en WMO wordt opgehaald. Het regionaal portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs besloot vorig jaar om het proces van het CEO Jeugd anders vorm en inhoud te geven. En de opvolging van de inhoudelijke resultaten goed te borgen. Reden hiertoe is om aan het wettelijk beoogde doel te voldoen en om de kwaliteit van gemeentelijke beleidsontwikkeling met inhoudelijke input van inwoners en cliënten op een cyclische manier te verbeteren. Met betrekking tot het CEO WMO is nog geen besluit genomen over een andere, meer inhoudelijke, werkwijze. Er liggen kansen om zo verbindingen te leggen tussen de verschillende bronnen van ervaringskennis en die in te zetten ter verbetering van de regionale beleidsontwikkeling.

SCENARIO'S & ADVIES

Op basis van de inventarisatie en aanbevelingen worden onderstaand twee scenario's geschetst. Op basis van afweging van de voor- en nadelen van beide scenario's is ter conclusie een advies geformuleerd.

SCENARIO 1 DUURZAAM SAMENKRACHT!

Eén gezamenlijk, programmaoverstijgend initiatief om verbinding tussen lokale inwonersparticipatie met regionale onderwerpen te maken. Dit gebeurt vanuit één coördinatie- en ondersteuningspunt op regionaal niveau, te weten Samenkracht! Voor elke afzonderlijke gemeente wordt op één centrale plek kennis verzameld. Dit gebeurt door het ophalen van ervaringskennis en het organiseren van passende vormen voor beleidsparticipatie. Onderdeel van dit scenario is dat wordt gebouwd aan een lerende omgeving voor en met anderen werkzaam op dit gebied in de gemeenten. Het is efficiënt, de kosten worden gezamenlijk gedragen en voorkomt versnippering van kennis. Nadeel hiervan is dat er structurele financiering benodigd is.

SCENARIO 2 BEHOUDEN STATUS QUO

Het ophalen van ervaringskennis van inwoners voor regionale beleidsonderwerpen wordt (opnieuw) lokaal bij gemeenten belegd. De verantwoordelijkheid ligt bij elke afzonderlijke gemeente. Hiertoe dient voor het sociaal domein in elke gemeente een aanspreekpunt te worden aangewezen. Alleen op die manier kan input van inwoners tijdig in de regionale programma's worden ingebracht. Nadeel hiervan is dat regionale coördinatie ontbreekt. Ook dient elke gemeente dit structureel te organiseren. Door afzonderlijk capaciteit en financiële middelen vrij te maken. In iedere gemeente moet kennis worden opgebouwd over het ophalen van ervaringskennis in het algemeen. En kennis over het ophalen van ervaringskennis bij specifieke doelgroepen, zoals inwoners met een lichtverstandelijke beperking, in het bijzonder. Elke afzonderlijke gemeente wordt bovendien per regionaal beleidstraject doorlopend verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak met daarin de invulling van de manieren waarop de ervaringskennis wordt opgehaald en hoe de verzamelde data door de regiogemeenten op uniforme wijze wordt aangeboden. Dit proces is inefficiënt en het leidt tot een versnippering van kennis.

ADVIES

Door de tijdelijke inzet van de projectleider participatie is het inmiddels gelukt om het thema inwonerparticipatie op de agenda van verschillende beleidsontwikkelingen te krijgen. Ook zijn er concrete resultaten behaald. Dedicated inzet bij de Regio op het gebied van participatie werpt daarmee, in relatief korte tijd, al zichtbaar vruchten af. De dit jaar geïnitieerde activiteiten van Samenkracht! kunnen in ieder geval binnen deze projecten en programma's worden voortgezet. Om zo de tot nu toe behaalde resultaten van Samenkracht! verder te brengen. Voor de uitbouw én borging is echter veel meer nodig. Ook moet structureel in plaats van projectmatig op versterking van Samenkracht! worden ingezet. Dit voorkomt discontinuïteit na het vertrek van de huidige projectleider. Deze ervaring heeft bevestigd dat het relatief gemakkelijk is om te komen tot een doorstart van Samenkracht! en ligt daardoor ook aan de basis van scenario 1.

Met scenario 2 zijn in de praktijk geen ervaringen opgedaan. Wel zijn bij het formuleren van het onderhavige voorstel de voor- en nadelen van beide scenario's geschetst en tegen elkaar afgewogen. Op basis hiervan wordt geadviseerd voor scenario 1 *Duurzaam Samenkracht!* te kiezen.

Zoals hiervoor reeds is benoemd, liggen er kansen om de regionale functie in de toekomst te verbreden door de cliëntervaringsonderzoeken Jeugd en WMO bij de regionale beleidsontwikkeling te betrekken. En daarnaast andere bronnen zoals klachtenrapportages te raadplegen. Er kan dan worden gekozen voor een meer integrale benadering van het ophalen van ervaringskennis en een situatie creëren waarin je deelnemers niet enkelvoudig maar doorlopend inzet. Hiermee wordt een aanvullende bron benut met waardevolle informatie om van te leren en te verbeteren. Hiertoe kan, desgewenst, op een later moment een aanvullend voorstel worden opgesteld.